

7 / 168 / 10080

שמירה

Paršat Mecora
7. nisan 5768
začátek šabat: 19:32
konec šabat: 20:42

třilin 5:04 | východ slunce 6:14 | šma 8:30 | první mincha 13:37 | škia 19:51 | hvězdy 20:25

Mecora v číslech

28. paraša v Tóře (z 54) a 5. v knize Vajikra (z 10) obsahuje 6 „paršiot“, 3 otevřené, 3 zavřené skládá se z 90 vět, 1274 slov a 4697 písmen obsahuje 11 micvot, samé příkazy

Předpesachová zajímavost

Kromě lahodných **macesů** a jejich luxusní verze **MACA ŠMURA**, pečených z mouky ze zrn opečovávaných již od počátku žní a mletých s úmyslem na plnění sederového příkazu, obsahuje pesachový slovníček další důležité pojmy – chámec, kitnijot, atp.

Tóra na PESACH výslovně zakazuje veškerý **chámec**. Pod tímto slovem se ukrývají kynuté produkty založené na směsi vody a mouky. Konkrétněji na mouce z pěti druhů obilovin – pšenice, ječmene, žita, ovsu a špaldy, která měla čas vykynout, k čemuž podle halachy stačí 18 minut.

Již v Talmudu se ovšem dočítáme o zákazu vařit na pesach jídlo podobné chámecu, a zejména aškenázké autority se staly mistry v přísné aplikaci pesachových pravidel kašrutu. Zde narážíme na pojem „**kitnijot**“. Všichni rabíni bez výjimky souhlasí, že kitnijot nejsou chámec, sefardští Židé kitnijot na pesach bez obav jedí, ale my se jim důsledně vyhýbáme. Co jsou tyto „malé věci“ (KATAN = malý)? Stručně řečeno jde o různé zrní a luštěniny mimo výše uvedenou pětici. Například hrách, fazole či rýži. Různé zvyky se týkají kukuřice. Mnozí zakazují i arašidy. Chaje Adam mínil zapovědět i brambory. Právě důvody zvyku jsou nejasné, obecně převládají dva názory. Podle prvního produkty z kitnijot připomínají chámec, podle druhého byly kitnijot a chámec často skladovány spolu ve stejných pytlicích.

Kromě kitnijot mnohým motá hlavu i **MACA ŠRUJA**, jidiš „gebruchts“. Zejména chasidé totiž nejedí macesy máčené do vody. (A tedy ani macesové knedlíčky).

Posledním termínem je **MACA AŠIRA**, zadělávaná ne s vodou, ale jinou tekutinou. Opět nejde o chámec, Sefardi aširu s klidným srdcem jedí, ale my...

Alijot v kostce

Kohen: Způsob očišťování člověka napadeného *mecora*. Ponoření do mikve, očista šatů.

Levi: Oběti spojené s očišťováním se od *mecora*.

Israel: Oběti chudého člověka očištěného od *mecora*.

Revií: *Mecora* postihující budovu. Tyto pravidla platí jen v Izraeli.

Chamiší: Mužská nečistota výtokem z těla.

Šiší: Ženská nečistota výtokem z těla.

Švii: Způsob očisty od výtoku z těla.

Maftir: Upozornění na důležitost příkazů o rituální čistotě a nečistotě.

Haftara (2. Královská 7:3-20): Příběh čtyř malomocných, kteří vstoupili do nepřátelského tábora hledat jídlo.

Vyzkoušejte se

Klíčové pojmy z této paraši jsou začarovány do obrázků. Vaším úkolem je rozkrýt jednotlivá slova.

Dvar Tora

LAŠON HARA...

Tradice dokládá spojitost mezi pomluvami (zlým jazykem LAŠON HARA) a onemocněním MECORA. Důkazem může být i zajímavá gematrická hra. Rána „malomocenství“ NEGA CORAAT má součet svých písmen 883. Tento součet odpovídá gematrii příkazu „Nebudeš roznášet klevety mezi svým lidem“ LO TELECH RACHIL BEAMECH. Nápravou či ještě lépe ochranou před pádem jsou MIDOT TOVOT, neboli dobré charakterové vlastnosti, kupodivu také s gematrií 883. A pokud se vám podaří uchránit se pomluv, jistě se dočkáte i konečného vykoupení, TIZKU LEGEULA ŠLEMA, přirozeně opět v součtu 883.

Rav Sacks: Covenant and Conversation

The rabbis moralised the condition of *tzara'at* – often translated as *leprosy* – the subject that dominates last week's *sedra* and this. It was, they said, a *punishment* rather than a medical condition. Their interpretation was based on the internal evidence of the Mosaic books themselves. Moses' hand became leprous when he expressed doubt about the willingness of the people to believe in his mission (Ex. 4: 6-7). Miriam was struck by leprosy when she spoke against Moses (Num. 12: 1-15). The *metsorah* (leper) was a *motzi shem ra*: a person who spoke slightly about others.

Evil speech, *lashon ha-ra*, was considered by the sages to be one of the worst sins of all. Here is how Maimonides summarises it: The sages said: there are three transgressions for which a person is punished in this world and has no share in the world come – idolatry, illicit sex, and bloodshed – and evil speech is as bad as all three combined. They also said: whoever speaks with an evil tongue is as if he denied G-d . . . Evil speech kills three people – the one who says it, the one who accepts it, and the one about whom it is said.

One of the most brilliant exponents of Orthodoxy was R. Meir Loeb ben Yechiel Michal Malbim (1809-1879), Chief Rabbi of Rumania. An outstanding scholar, whose commentary to *Tenakh* is one of the glories of the nineteenth century, he was at first welcomed by all groups in the Jewish community as a man of learning and religious integrity. Soon, however, the more 'enlightened' Jews discovered to their dismay that he was a vigorous traditionalist, and they began to incite the civil authorities against him. In posters and pamphlets they portrayed him as a benighted relic of the Middle Ages, a man opposed to progress and the spirit of the age. One Purim, they sent him a gift of a parcel of food which included pork and crabs, with an accompanying message: 'We, the local progressives, are honoured to present these delicacies and tasty dishes from our table as a gift to our luminary.' Eventually, in response to the campaign, the government withdrew its official recognition of the Jewish community, and of Malbim as its Chief Rabbi, and banned him from delivering sermons in the Great Synagogue. On

Friday, 18 March 1864, policemen surrounded his house early in the morning, arrested and imprisoned him. After the Sabbath, he was placed on a ship and taken to the Bulgarian border, where he was released on condition that he never return to Rumania.

Similar stories could be told about several other outstanding scholars – among them, R. Zvi Hirsch Chajes, R. Azriel Hildesheimer, R. Yitzhak Reines, and even the late Rabbi Joseph Soloveitchik of blessed memory, who was brought to court in Boston in 1941 to face trumped-up charges by the local Jewish community. Even these shameful episodes were only a continuation of the vicious war waged against the Hassidic movement by their opponents, the *mitnagdim*, which saw many Hassidic leaders (among them the first Rebbe of Habad, R. Shneur Zalman of Ladi) imprisoned on false testimony given to the local authorities by other Jews.

For a people of history, we can be bewilderingly obtuse to the lessons of history. Time and again, unable to resolve their own conflicts civilly and graciously, Jews slandered their opponents to the civil authorities, with results that were disastrous to the Jewish community as a whole. Despite the fact that the Talmud explicitly says that the school of Hillel had its views accepted because they were 'gentle, modest, taught the views of their opponents as well as their own, and taught their opponents' views *before* their own' (Eruvin 13b), Jews have continued to excoriate, denounce, even excommunicate those whose views they did not understand, even when the objects of their scorn (Maimonides, Malbim and the rest) were among the greatest-ever defenders of Orthodoxy against the intellectual challenges of their age.

Of what were the accusers guilty? Only evil speech. And what, after all, is evil speech? Mere words. Yet words have consequences. Diminishing their opponents, the self-proclaimed defenders of the faith diminished themselves and their faith. They managed to convey the impression that Judaism is simple-minded, narrow, incapable of handling complexity, helpless in the face of challenge, a religion of anathemas instead of arguments, excommunication instead of reasoned debate.

The message of *Metsorah* remains. Linguistic violence is no less savage than physical violence, and those who afflict others are themselves afflicted. Words wound. Insults injure. Evil speech destroys communities. Language is G-d's greatest gift to humankind and it must be guarded if it is to heal, not harm.